

ROCA DE SANT SALVADOR (L'ELEFANT)

Bages

Per la canal del Pou del Gat i el camí de l'Arrel

Distància	6,2 km
Desnivell acumulat	687 m
Nivell de dificultat	difícil
Data	30 de març de 2018
Cartografia	Editorial Alpina. Montserrat (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/montserrat-roca-de-sant-salvador-lelefant-23711787
Recursos consultats	https://totmontserrat.cat/

La característica forma de la Roca de Sant Salvador a la cara llevantina, amb l'enorme llastra que la recorre de dalt a baix, fa que recordi el cap d'un elefant i que sigui més coneguda amb aquest nom.

Ubicada al sector llevantí de la serra, és envoltada d'altres agulles amb fisonomies ben peculiars com la Panxa del Bisbe, la Prenyada, la Mòmia i la Momieta o els Flautats.

El nom li ve de l'ermita homònima que hi hagué a la falda. Com la resta d'ermites i esglésies fou destruïda durant la Guerra del Francès. Tot i que va reconstruir-se, quedà abandonada ben aviat, a la primera meitat del segle XIX.

Podem accedir-hi des de diversos camins, el més fàcil i còmode és a partir del Monestir per Sant Benet.

L'itinerari proposat ni és fàcil ni és el més curt i admet diverses variants. La canal del Pou del Gat exigeix algunes grimpades, malgrat que curtes. I per a l'accés al cim també ens caldrà ajudar-nos amb les mans en alguns punts, com el pas de l'esclotxa prèvia al cim. D'altra banda els camins i corriols són força evidents i fressats.

Accés

Per la BP-1103 entre el Monestir de Montserrat i el coll de can Maçana. Ben a prop de l'encreuament amb la BP-1121, entre Monistrol de Montserrat i el Monestir, hi ha un petit espai per aparcament a mà dreta (sentit can Maçana) i, poc més enllà, al voral contrari, unes escales donen accés al camí dels Degotalls i a la canal del Pou del Gat.

Baixada del Geperuts (650m)

Creuem la carretera. 100 metres més enllà un rètol indica els esglaons d'accés al camí dels Degotalls que queda més amunt. Aquest tram és coneix com a Baixada dels Geperuts. Més amunt una estaca informa que som a la canal del Pou del Gat.

Canal del Pou del Gat (660m)

Per on puja el camí de la font del Gat o d'en Famades. Hi havia un pou, ara cec. Deixem la Baixada dels Geperuts i entrem al llit del torrent, seguint un corriol molt fressat.

Fort pendent en un tram on ens caldrà ajudar-nos amb les mans en diversos punts, amb algun pas prou atlètic. L'únic exposat però, és fàcil i està protegit amb una sirga. Al cap de munt de la canal atenyem el camí de l'Arrel.

Camí de l'Arrel (865m)

Que prové de Santa Cecília on enllaça amb el de can Maçana. És un tram dels GR 4 i 172. El prenem a mà esquerra, direcció al Monestir (estaca indicadora) en moderat pendent. Aviat podem albirar la Cadireta del Diable que ens tapa la resta d'agulles dels Flautats. Més a la dreta el Cavall Bernat, la impressionant Paret de

Diables, el Serrat dels Patriarques i el Mirador del Moro (antenes). I vers el nord el monestir de Sant Benet, el Bages i el pre-Pirineu.

Pla de la Trinitat (945m)

O Plana Vella. Hi ha una estaca indicadora de la cruïlla de camins on s'hi ajunta per l'esquerra el de Sant Dimes i la Santa Creu.

Vers el SW podem albirar les Gorres i, més a la dreta sobre nostre, les ruïnes de l'ermita de la Trinitat al peu de les agulles de la Mòmia i la Momieta, el Fesolet, els Flautats, la Quarta de la Trinitat, la Cadireta del Diable, la Porra i la Punxa.

Anem a la dreta fins a l'ermita de la de la Trinitat.

La Trinitat (966m)

Ruïnes de la que fou l'ermita més gran de totes les escampades arreu de la muntanya, amb planta baixa i pis. Per les seves dimensions era coneguda com 'el palau de les ermites'. La Santíssima Trinitat era lloc de descans per a monjos i escolans, també d'acolliment d'hostes i pelegrins. Al segle XV va ser reedificada i habitada per Bernat Boí, 'prior dels ermitans'. Al segle XVII l'abat Beda Pi l'amplià amb una nova cisterna i un dormitori per als monjos. Anys més tard, l'abat Jaume Martí bastí la capella i aixecà un pis.

Anem a l'esquerra continuant planerament pel camí de l'Arrel, en direcció a Sant Benet. Poc més enllà deixem a mà dreta un corriol senyalitzat amb una fita. Aquest camí, molt costerut, passa pel vessant obac al peu de la Mòmia i de l'Elefant i surt al de la Serra de Lluernes, poc abans de la canal Plana.

Camí de Sant Salvador (966m)

Poc abans d'atènyer Sant Benet deixem el camí per un altre, també a mà dreta (indicació en pintura groga sobre una roca a 'Sant Salvador') seguint senyals grocs fins a les restes de l'ermita de Sant Salvador. Fort pendent amorosit per còmodes llaçades. En una colzada trobem a mà dreta el camí del Pas dels Flautats que, entre l'Elefant i la Mòmia, va a buscar el corriol que hem deixat poc més enllà de la Trinitat.

Sant Salvador (1065m)

D'aquesta ermita, erigida als peus de la roca homònima, solament en resta el basament d'alguns murs. És documentada d'ençà les primeries del segle XIII. També fou coneguda com l'ermita de la Transfiguració i comptava amb un oratori dedicat a la Nativitat del Senyor. Hi ha un petit refugi lliure excavat en una balma. Tenim dues opcions: per sobre les ruïnes de l'ermita o continuar camí pel coll de Sant Salvador. En tot dos cassos ben aviat trobem a mà dreta el corriol d'accés al cim.

Ens caldrà ajudar-nos amb les mans en més d'un punt i travessar una estreta escletxa prèvia al cim, entre aquest i el cap de l'Elefant. El pas és més incòmode que difícil.

Roca de Sant Salvador (1156m)

Bona talaia sobre les comarques de l'entorn i fins el Pirineu. També de la meitat llevantina de la serra, però no pas més enllà: ens ho priven els cims que s'alcen sobre la canal de Migdia, entre el Montgròs i el Mirador del Moro.

Retornem pel mateix camí i prenem a mà dreta el que s'adreça a la Serra de les Lluernes, baixant en direcció (N) al coll de la canal Plana. Poc abans d'arribar-hi deixem a mà dreta el camí que hem esmentat abans, poc més enllà de la Trinitat.

Coll de la canal Plana (1019m)

Cruïlla en creu. Primer deixem a mà dreta el camí que baixa pel vessant nord de la canal Plana i va a sortir al camí de l'Arrel, poc abans de la canal del Pou del Gat. És una opció per escurçar l'itinerari, si cal.

Pocs metres més avall deixem el camí pel que hem vingut per un corriol que baixa a mà esquerra. Si continuéssim pel camí de la Serra de les Lluernes aniríem a parar, prou més enllà, al camí Vell de Sant Jeroni. Davallem pel marge esquerre del torrent de la canal Plana.

Pla del Ocells (940m)

Sortim al camí Vell de Sant Jeroni, poc més enllà del Pla del Ocells. El prenem a mà esquerra passant al peu de la Panxa del Bisbe. Ens cal estar atents perquè, així que el camí es separa de la roca, surt un corriol poc definit.

Camí a Sant Benet (943m)

Al començament és poc definit, entre altres coses perquè coincideix amb accessos als peus de vies d'escalada. Flaquegem una codina i a l'altre cap el camí ja és ben definit. El seguim al peu de la Miranda de Sant Benet i la Penyada.

Sant Benet (970m)

Aquesta antiga ermita avui fa les funcions de refugi guardat. Erigida el 1536, durant molts anys fou l'habitatge del vicari dels ermitans. Solament ens cal retornar a la Trinitat i desfer el camí d'anada mentre albirem la peculiar fisonomia de l'Elefant i la de les agulles que l'envolten.